

SINTEZA OBSERVAȚIILOR
la proiectul documentului de poziție privind
utilizarea spectrului radio la nivel național în benzile de frecvențe
24,5-25,5 GHz/25,5-26,5 GHz

Perioada de consultare pentru proiectul documentului de poziție privind utilizarea spectrului radio la nivel național în benzile de frecvențe 24,5-25,5 GHz / 25,5-26,5 GHz (denumite în continuare *banda de 26 GHz*), publicat pe pagina de internet a Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (*ANCOM*) în data de 5 noiembrie 2013, a ajuns la termen în data de 20 noiembrie 2012.

Proiectul documentului de poziție privind utilizarea spectrului radio la nivel național în benzile de frecvențe 24,5-25,5 GHz / 25,5-26,5 GHz, denumit în continuare *document de poziție*, propune o serie de măsuri ce urmează a fi adoptate pentru administrarea și gestionarea frecvențelor radio în banda de frecvențe radio indicată, ANCOM având în considerare, odată cu aceste măsuri, o serie de argumente de natură obiectivă.

În vederea asigurării transparenței deciziilor sale, în conformitate cu prevederile cadrului legal în vigoare ce reglementează activitatea ANCOM, autoritatea de reglementare din domeniul comunicațiilor electronice publică, pe pagina sa de internet, un material de sinteză a observațiilor primite cu privire la măsurile supuse consultării.

Observațiile primite de către ANCOM în cursul perioadei de consultare la proiectul documentul de poziție se referă, în principal, la următoarele aspecte:

I. Condițiile de utilizare și obligațiile asociate rețelelor punct-multipunct (PMP) cu acces fix pe suport radio (FWA).

1. Doi respondenți solicită clarificarea obligațiilor ce revin titularilor de drepturi care vor mai furniza rețele PMP în perioada tranzitorie propusă de Autoritate.

ANCOM face cunoscut titularilor de drepturi că perioada tranzitorie este una menită să asigure migrarea utilizatorilor existenți în altă bandă de frecvențe radio ori spre utilizarea altor soluții tehnice, Autoritatea neavând în vedere impunerea unor obligații

suplimentare față de cele care sunt deja precizate în cadrul drepturilor individuale acordate. Cu alte cuvinte, în cadrul licențelor ce asigură perioada tranzitorie pentru furnizarea rețelelor PMP de tip FWA nu se vor reține alte obligații în sarcina titularilor de licențe decât cele precizate în licențele existente.

Licențele respective vor include însă, în mod evident, obligația de plată a tarifului de utilizare a spectrului pentru stațiile de bază ale rețelelor PMP de tip FWA care vor mai funcționa în perioada de tranziție. Acest tarif va fi stabilit în mod proporțional cu perioada de funcționare și cu spectrul utilizat efectiv în fiecare caz în parte.

2. Unul dintre respondenți solicită continuarea furnizării de rețele PMP de tip FWA și după data de 31 decembrie 2015 sau, după caz, măsuri compensatorii de natură financiară pentru migrarea utilizatorilor existenți în rețelele PMP de tip FWA.

ANCOM face cunoscut respondentului că o astfel de abordare este de natură să modifice planurile propuse de Autoritate, utilizarea benzii de 26 GHz pentru alte aplicații și după data de 31 decembrie 2015 fiind în măsură să conducă și la modificarea modalităților de acordare a drepturilor de utilizare.

Motivele pentru care ANCOM consideră ca banda este potrivită pentru linii de radiorelee au fost precizate deja în cadrul documentului de poziție și nu au fost puse sub semnul întrebării de nici un respondent, drepturile titularilor urmând să ajungă la termen conform datelor deja menționate în licențe. În plus, astfel cum se menționează în cadrul documentului de poziție, Autoritatea propune o perioadă tranzitorie în care banda mai poate fi utilizată pentru furnizarea de rețele PMP de tip FWA.

Suplimentar față de cele arătate anterior, Autoritatea face cunoscut că licențele de utilizare a frecvențelor radio sunt acordate pentru anumite perioade de timp, context în care planurile oricărui titular de drepturi trebuie să aibă în vedere, în mod obiectiv și rezonabil, perioada pentru care au fost acordate drepturile. Drept urmare, după atingerea termenului limită prevăzut în licență, orice extensie ori prelungire cu caracter temporar trebuie și poate fi înțeleasă ca un plus de valoare pentru o investiție ce ar fi trebuit amortizată.

În contextul precizat în cadrul alineatului precedent, nu credem că poate fi luat în considerare un așa-zis „drept” de a furniza anumite servicii de comunicații electronice pe suport radio în condițiile în care licența de utilizare a frecvențelor radio ajunge la termen și, mai mult, susținerea financiară a costurilor migrării utilizatorilor existenți revine numai titularului de drepturi, Autoritatea având rolul de a stabili modul cel mai adecvat de administrare și gestionare a resursei limitate de spectru radio.

3. Unul dintre respondenți solicită confirmarea alocărilor existente și după data prelungirii cu caracter temporar a drepturilor de utilizare.

ANCOM confirmă ipoteza prezentată de respondent.

În fapt, documentul de poziție reține, în cadrul cap. V pct. 1 lit. A, în mod expres ipoteza analizată, textul având următoarea formulare:

„Apoi, până la expirarea licențelor, titularii de licențe pentru furnizarea de rețele publice PMP de tip FWA în banda de 26 GHz vor solicita emiterea unor licențe noi în serviciul fix pentru linii de radiorelee. *Prin licențele respective autoritatea va acorda drepturi de utilizare pentru subbenzi de frecvențe care nu vor depăși cantitativ alocările existente în cadrul licențelor pentru rețele naționale publice PMP de tip FWA și care vor fi situate în cadrul aceluiași porțiuni ale benzii de 26 GHz ca și alocările amintite mai sus.*”

II. Tariful de utilizare a spectrului aferent benzii de 26 GHz.

1. Unul dintre respondenți solicită ca documentul de poziție să conțină și propuneri privind cuantumul tarifului de utilizare a spectrului pentru linii de radiorelee și pentru rețele PMP de tip FWA.

Autoritatea face cunoscut respondentului că propunerea sa trebuie privită în contextul prevederilor relevante din Decizia președintelui ANCOM nr. 551/2012 privind stabilirea tarifului de utilizare a spectrului, cu modificările și completările ulterioare, tariful de utilizare a spectrului ce urmează a fi perceput fiind reglementat de prevederile actului normativ amintit anterior.

Astfel, cuantumul tarifului de utilizare a spectrului menționat de respondent este inclus deja în decizia amintită.

2. Unul dintre respondenți solicită ca tarifarea benzii de 26 GHz să fie menținută, atât în perioada de tranziție cât și după 31.XII.2015, prin raportare la tariful perceput în prezent pentru licențele acordate pentru furnizarea de rețele PMP de tip FWA în banda de 26 GHz, în noul context al emiterii de licențe noi pentru linii de radiorelee.

Tariful de utilizare a spectrului se stabilește în mod distinct pentru fiecare tip de serviciu de radiocomunicații și fiecare tip de aplicație în cadrul aceluși serviciu. Licențele de utilizare a frecvențelor radio se acordă în cadrul unor servicii de radiocomunicații, pentru aplicații precizate în cadrul licențelor respective.

Într-adevăr, în conformitate cu prevederile cap. V, pct. 1 lit. A din documentul de poziție supus consultării publice, noile licențe pentru linii de radiorelee în banda de 26 GHz, ce vor fi emise la solicitarea titularilor actuali ai licențelor pentru furnizarea de rețele PMP de tip FWA, vor include obligații asociate pentru rețelele PMP de tip FWA, pe perioada/ele de timp de tranziție solicitată/e. Aceste obligații se vor referi strict la tariful de utilizare a spectrului aferent stațiilor de bază PMP ce vor funcționa pe perioada de tranziție, astfel cum s-a precizat la cap. I, pct. 1 din acest document.

În activitatea de gestionare a benzii de 26 GHz, ANCOM respectă principiile generale aplicabile serviciului fix, unul dintre aceste principii fiind acela că alocările pentru liniile de radiorelee nu au caracter exclusiv. Aceste elemente au fost accentuate în cadrul cap. V, pct. 1 lit. B din documentul de poziție.

De asemenea, această idee este reafirmată și în cap. V, pct. 2 lit. B din documentul de poziție, unde se precizează că noile licențe pentru linii de radiorelee în banda de 26 GHz vor include toate drepturile și obligațiile specifice licențelor în serviciul fix pentru linii de radiorelee.

Având în vedere cele de mai sus, observația respondentului nu are suport, ea rezultând dintr-o înțelegere parțială a prevederilor documentului de poziție.

3. Unul dintre respondenți solicită revizuirea cuantumului tarifului de utilizare a spectrului datorat pentru utilizarea benzii de 26 GHz prin intermediul liniilor de radiorelee, în contextul în care implementarea unui număr foarte mare de linii de radiorelee poate conduce la un tarif superior celui încasat în prezent pentru un canal duplex de 112 MHz alocat la nivel național pentru o rețea PMP de tip FWA.

Tariful de utilizare a spectrului pentru stații de radiocomunicații în cadrul serviciului fix pentru linii de radiorelee se stabilește exclusiv în funcție de două elemente tehnice care, din lecturarea prevederilor Deciziei președintelui ANCOM nr. 551/2012, rezultă a fi lărgimea de bandă a canalului radio utilizat și gama de frecvențe în care se află acesta.

Autoritatea reamintește că nu numai furnizorii de rețele publice de comunicații electronice exploatează linii de radiorelee. Titularii de licențe de utilizare a frecvențelor pentru uz propriu dețin și operează rețele de linii de radiorelee de anvergură mai mare sau mai mică în diverse benzi de frecvențe.

De aceea, în aplicarea principiilor nediscriminării și obiectivității, tariful de utilizare a spectrului pentru linii de radiorelee este stabilit exclusiv în funcție de elemente tehnice obiective, care caracterizează în mod cuprinzător modalitatea de utilizare a spectrului de către liniile de radiorelee.

Prin urmare, abordarea propusă de respondent, bazată pe costul actual al echipamentelor de radiorelee în diverse benzi de frecvențe coroborat cu o situație prezentă punctuală cu care se confruntă un operator, de amortizare a cheltuielilor efectuate cu echipamentele de radiorelee în banda de 26 GHz, nu poate fi luată în considerare.